

16.4.2018

Investointien ohjausmallin ja tiedon- hallintalain mukaisen lausuntome- nettelyn jatkovalmistelu

Projektisuunnitelma

16.4.2019

Valtiovarainministeriö		2 (12)
	Suunnitelma	16.4.2019

Sisällys

1. Taustaa	3
2. Tavoitteet ja tehtävät	4
3. Toteutus	4
3.1. Vaiheet ja tuotokset.....	4
3.2. Vaiheiden toteutus.....	6
4. Organisointi ja resurssit	8
4.1. Ohjauksen organisointi.....	8
4.2. Resurssit.....	9
4.3. Työmääräarvio	10
5. Riskienhallinta	10
6. Sidokset ja riippuvuudet	11
7. Viestintä	12

Dokumentin versiohistoria

<i>Versio</i>	<i>Päiväys</i>	<i>Laatija</i>	<i>Muutoksen kuvaus</i>
0.1	18.3.	TO	Ensimmäinen versio
0.2	29.3.	JT	Käsitteiden ja tehtävien täsmennys
0.25	9.4.	TO	9.4. suunnittelupalaverin muutokset
0.3	10.4.	TO	Stilisointia
0.4	11.4.	JT	11.4. suunnittelupalaverin muutokset
0.5	16.4.	JT	JulkICT jory käsittelyn 15.4. muutokset

Valtiovarainministeriö		3 (12)
	Suunnitelma	16.4.2019

1. Taustaa

Valtiovarainministeriön asetti 6.10.2017 digihankkeiden koordinoimisen ja investointien ohjaamisen uusi malli –työryhmän, jonka tehtävänä oli valmistella hankkeiden arviointikriteeristö sekä arviointikehikko, johon kriteeristö on sovitettu, investointirahoitusprosessin (sisältäen kehittämisaikojen käsittelyprosessi sekä toteutuksen valvonnan ja toteutuksen käytön seurannan prosessit) kuvaukset sekä dokumentoida malli prosessien toimeenpanosta ja sen vaatimasta muutoksesta (VM/1743/00.01.02.02/2017). Työryhmän tuotoksena syntynyt ehdotus uudeksi digitalisaatiohankkeiden ohjausmalliksi on ollut lausunolla lausuntopalvelussa 13.4. – 9.5.2018.

Valtiovarainministeriö asetti 15.6.2018 investointien ohjausmallin määräaikaisen investointijohtoryhmän ja sihteeristön, jonka tehtävänä oli kehittää valtion talousarviosta rahoitettavien digitalisaatiota edistävien investointien ohjausta siten, että valtionhallinnon investointien kohdentuminen, niitä toteuttavien hankkeiden toteutuksen koordinointi ja hyötyjen saavuttaminen tehostuvat ja edistävät erityisesti poikkihallinnollisuutta, asiakaslähtöisyyttä ja tuottavuutta. Määräaikaisen investointijohtoryhmän ja sihteeristön tehtävänä oli ohjausmallin jatkokehittämisen lisäksi käsitellä osana valmistelu tehtäviään syksyllä 2018 valtionhallinnolle suunnattu rahoitushaku tuottavuuden edistämiseen robotiikan, analytiikan, tekoälyn tai muiden nousevien teknologioiden avulla (VM/1609/02.02.03.09/2018). Erityisrahoitusta myönnettiin kevään ja syksyn aikana 39 hankkeelle ja kokeilulle.

Julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta annetun lain (634/2011, tietohallintolaki) 4 §:n 4 momentissa säädetään valtion viranomaisten veloitteesta saattaa ennen päätöstään yli 5 miljoonan euron tietohallintoa koskeva hankinta valtiovarainministeriön lausuttavaksi. Vuodesta 2011 saakka käytössä olleen menettelyn tarkoituksena on ollut varmistaa, että kehittämiselle tavoitteeksi asetetut hyödyt on tunnistettu ja niiden realisointi on suunniteltu ja että kehittämisessä otetaan huomioon olemassa olevat ratkaisut. Lisäksi menettelyllä on pyritty varmistamaan yhteisten linjausten ja yhteentoimivuuden toteutuminen kehitettävissä ratkaisuisissa. Valtiovarainministeriö on antanut lausunnon noin 60 tietohallintoa koskevaan hankinnasta.

Eduskunnan hyväksymässä hallituksen esityksessä laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (HE 284/2018 vp, tiedonhallintalaki) lausuntomenettelyä esitetään muutettavaksi siten, että valtion virastojen ja laitosten olisi merkittävien toiminnallisten ja taloudellisten uudistusten suunnittelun yhteydessä saatettava valtiovarainministeriölle lausuttavaksi arviointi muutoksen vaikutuksista tietovarantojen ja tietojärjestelmien hyödyntämiseen, yhteentoimivuuteen ja tietoturvaolosuhteeseen. Lausuntopyyntövelvollisuus esitetään säädettäväksi myös julkisen hallinnon yhteisten tieto-varantojen hallinnoinnista vastaaville virastoille ja laitoksille näiden muuttaessa olennaisesti tietovarantojen rajapintojen tietorakenteita. Lausuntoa edellyttävistä tiedonhallinnan muutoksista, lausuntopyyntönsisällöstä ja lausuntoasiassa noudatettavasta menettelystä on tarkoitus säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Valtionhallinnossa on käytössä Väestörekisterikeskuksen hallinnoima yhteinen selainpohjainen hankesalkkuratkaisu, joka luo edellytyksiä salkunhallintaan mm. yhtenäistämällä tietosisältöä ja raportointia sekä tarjoamalla kokonaisnäköyksen eri vaiheissa oleviin kehityshankkeisiin ja -projekteihin virasto-, hallinnonala- ja valtiokonsernitason tasolla. Valtion virastojen ja laitosten on tullut viedä järjestelmään tiedot merkittävistä hankkeista ja projekteista, jotka sisältävät tietotekniikan kehittämistä. Käytännössä hankesalkun hyödyntäminen on jäänyt epäyhtenäiseksi.

Edellä esitettyjen toimenpiteistä huolimatta valtion talousarviosta rahoitettavien digitaalisen toiminnan muutosta edistävien hankkeiden valmistelu ja ohjaus on hajautunut pitkälti hallinnonaloille sekä eri virastojen ja laitosten tuotantorakenteisiin, eikä niitä tai kunnille ja kuntayhtymille valtion talousarviosta osoitettavia kehitysvoimavaroja edelleenkään ohjata kokonaisuutena¹.

¹ Tietoa valtion tietohallinnosta kyselyn vastaustietojen perusteella valtionhallinnon tieto-hallintomenot olivat vuonna 2017 noin 820 miljoonaa euroa. Tästä hieman alle 200 miljoonaa euroa kohdentuu kehityshankkeissa tehtäviin investointeihin. Lisäksi valtion vuoden 2019 talousarviosta on varattu 30 miljoonaa euroa kuntien digitalisaation edistämiseen.

Valtiovarainministeriö		4 (12)
	Suunnitelma	16.4.2019

2. Tavoitteet ja tehtävät

Valtion digitaalisen toiminnan muutokselle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää toiminnan muutokseen tähtäävien kehittämishankkeiden parempaa kokonaisuuden koordinoitua ja ohjausta sekä vaikutusten seuranta. Vaikuttavuudeltaan keskeisimpien uudistusten toimeenpanon käynnistäminen hallituskauden alussa edellyttää valmiutta arvioida hallitusohjelman painopisteitä parhaiten toteuttavia kohteita sekä kyvykkyyttä kohdentaa kehittämiseen varatut resurssit tehokkaasti eri toimeenpanorakenteille.

Tavoitteen saavuttamiseksi laaditaan aikaisempien valmistelujen pohjalta uusi yhteinen kehittämisen hallintamalli, jolla koordinoidaan ja seurataan koko valtionhallinnon taloudellisesti ja toiminnallisesti merkittävää kehittämistä sekä johdetaan hallitusohjelmassa asetettuja digitaalisen toiminnan muutosta edistäviä hankkeita rahoituspäätösten valmistelusta hankkeiden toimeenpanoon ja vaikuttavuuden arviointiin asti. Ohjauskokonaisuuden yhdenmukaisuuden varmistamiseksi ja ohjausvaikutuksen tehostamiseksi valmistelussa suunnitellaan tarkemmin tiedonhallintalain (HE 284/2018 vp) mukaisen lausuntomenettelyn sisältö ja prosessit sekä näiden liittyminen hallinnonalojen ja viraston vastaaviin ohjausmenettelyihin

Valmistelulle asetetut tavoitteet:

Vaikuttavuustavoite	Valmistelun toimenpide	Valmistelun tuotokset
Investointien vaikuttavuuden parantaminen ja yhteisten tiedonhallintaa koskevien säännösten noudattaminen.	Lausuntomenettelyn suunnittelu	Lausuntomenettelyn ja sen käyttöönoton kuvaus
Investointien vaikuttavuuden parantaminen	Keskitetyn investointirahoituksen ohjausmallin suunnittelu	Ohjausmallin ja sen käyttöönoton kuvaus
Investointien vaikuttavuuden parantaminen	Valtion kehittämisen hallintamallin suunnittelu	Kehittämisen hallintamallin ja sen käyttöönotto kuvaus

Jatkovalmisteluryhmän tehtävänä on:

- Analysoida hallinnonaloilla käytössä olevat kehittämisen ohjaus- ja hallintamallit
- Suunnitella tiedonhallintalain 9 §:ssä säädetyn lausuntomenettelyn käyttöönotto valtionhallinnossa
- Valmistella tulevan hallitusohjelman toimeenpanoa varten ohjausmalli ja prosessit keskitetyn investointirahoituksen muodostamiseksi, jakamiseksi ja investoinneille asetettujen tavoitteiden seuraamiseksi
- Valmistella valtion yhteinen kehys- ja talousarviovalmisteluun kiinnittyvä kehittämisen hallintamalli, joka mahdollistaa kattavan poikkihallinnollisen näkymän kehitystarpeista sekä suunnitteilla ja käynnissä olevasta kehittämisestä ja näiden tavoitteista
- Suunnitella edellä mainittujen menettelyitä tukevat valtionhallinnon yhteistyötavat ja –menettelyt

3. Toteutus

3.1. Vaiheet ja tuotokset

Kehittämisen hallintamalli –kokonaisuuden valmistelu jaetaan kolmeen vaiheeseen huomioiden hallitusohjelman toimeenpanon ja lainsäädäntöpohjan muutosten asettamat aikatauluvaatteen. Nämä vaiheet ovat: 1) Lausuntomenettelyn valmistelu (HE 284/2018 vp, tiedonhallintalaki), 2) Keskitetyn investointirahoituksen ohjausmalli (hallitusohjelman toimeenpano) ja 3) Kehittämisen hallintamallin soveltaminen JTS/TAE-valmistelussa. Vaiheiden jaksotus on esitetty yksityiskohtaisemmin alempana.

Investointien ohjausmallin ja tiedonhallintalain lausuntomenettelyn jatkovalmistelu toteutetaan vuosien 2019 – 2020 aikana. Jatkovalmistelussa laaditaan kehittämisen hallintamalli ja sen osa-alueiden käyttöönottosuunnitelmat. Laadittavan kehittämisen hallintamallin jatkuva toiminta ei kuulu nyt käynnistettävän jatkovalmistelun vastuulle. Tämä tarkoittaa sitä, että jatkovalmistelu ei esimerkiksi vastaa keskitetyn investointirahoituksen ohjausmallin mahdollisesta soveltamisesta hallitusohjelman toimeenpanossa.

Nro	Tehtävä	2019												2020						
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	
0	Valmistelun organisointi ja ohjaus																			
1.	Lausuntomenettelyn valmistelu																			
1.1	Lausuntomenettelyn suunnittelu																			
1.2	Käyttöönoton suunnittelu																			
2.	Keskitetyn investointirahoituksen ohjausmalli																			
2.1	Ohjausmallin suunnittelu																			
2.2	Käyttöönoton suunnittelu																			
2.3	Ohjausmallin tarkennukset																			
3.	Kehittämisen hallintamallin JTS/TAE valmistelussa																			
3.1	Hallintamallin suunnittelu																			
3.2	Hallintamallin käyttöönoton suunnittelu																			
4.	Valmistelun päättäminen																			

Investointien ohjausmallin ja tiedonhallintalain lausuntomenettelyn jatkovalmistelun jakautuu vuosina 2019 - 2020 alla listattuihin päävaiheisiin. Vaiheiden 1 ja 2 valmistelu on aloitettu ennen projektin asettamista maaliskuussa 2019, jotta voidaan varmistaa tehtäväkokonaisuuksien riittävän nopea aloitus projektin asettamisen jälkeen.

0. Valmistelu ja organisointi: 2 – 3/2019
1. Lausuntomenettelyn valmistelu: 3 – 12/2019
2. Keskitetyn investointirahoituksen ohjausmalli: 3 – 12/2019
3. Kehittämisen hallintamallin soveltaminen JTS/TAE valmistelussa: 9/2019 – 3/2020
4. Projektin päättäminen: 4 – 5/2020

Vaihe	Tuotos	Kuvaus	Valmis pv
0. Valmistelun organisointi ja ohjaus	Toteutussuunnitelma	Valmistelun toteutussuunnitelma	4/2019
	Asettamispäätös	Valmistelun asettamispäätös	4/2019
	Ohjausasiakirjat	Valmistelun ohjausasiakirjat	Jatkuva
1. Lausuntomenettelyn valmistelu	Lausuntomenettelyn kuvaus	Tiedonhallintalain mukaisen lausuntomenettelyn kuvaus	9/2019
	Lausuntomenettelyn käyttöönottosuunnitelma	Tiedonhallintalain mukaisen lausuntomenettelyn käyttöönottosuunnitelma	12/2019
2. Keskitetyn investointirahoituksen ohjausmalli	Ohjausmallin kuvaus	Keskitetyn investointirahoituksen ohjausmallin kuvaus	6/2019
	Ohjausmallin käyttöönottosuunnitelma	Keskitetyn investointirahoituksen ohjausmallin käyttöönottosuunnitelma hallitusohjelman toimeenpanossa	8/2019

Valtiovarainministeriö		6 (12)
	Suunnitelma	16.4.2019

	Ohjausmallin tarkennettu kuvaus	Keskitetyn investointirahoituksen ohjausmallin tarvittavat tarkennukset (hallitusohjelman toimeenpanoa laajempi näkökulma)	12/2019
3. Valtion kehittämisen hallintamallin soveltaminen JTS/TAE valmistelussa	Hallintamallin suunnittelu pohjautuen vaiheiden 1 ja 2 tuotoksiin	Kuvaus hallintamallin soveltamisesta JTS/TAE valmistelussa	12/2019
	Hallintamallin käyttöönotto-suunnitelma JTS/TAE valmistelussa	Kuvaus hallintamallin käyttöönotosta JTS/TAE valmistelussa	3/2020
4. Valmistelun päättäminen	Loppurapotti Jatkokehittämiskohteiden valmistelun	Valmistelun loppuraportointi ja jatkotehtävien suunnittelu	4 - 5/2020

Seuraavissa alakappaleissa on kuvattu alustavasti vaiheisiin 1 - 3 liittyvät keskeiset työvaiheet sekä tuotokset.

3.2. Vaiheiden toteutus

3.2.1. Tiedonhallintalain mukaisen lausuntomenettelyn valmistelu

Tiedonhallintalain (xxx/2019) 9 §:ssä säädetyn lausuntomenettelyn valmistelussa tarkennetaan lausuntoa edellyttäviä tiedonhallinnan muutosten kohteita, lausuntopyynnön sisältöä ja lausuntoasioissa noudatettavissa menettelyä. Valmistelulla tuetaan lausuntomenettelystä annettavan asetuksen sekä hallinnonaloilla käytössä olevien vastaavien ohjaus- ja arviointimenettelyjen valmistelua. Lausuntomenettelyn kehittäminen liittyy elimellisesti tiedonhallintalin 5 §:ssä ja 8 §:ssä säädettyihin viranomaisten tiedonhallinnan kuvausvelvoitteisiin sekä tiedonhallintaan kohdistuvien muutosten vaikutusten arviointiin.

Valmistelun tehtävänä on suunnitella ja tarkentaa valtiovarainministeriön tietovarantojen ja tietojärjestelmien käyttöä, yhteentoimivuutta ja tietoturvasuutta koskevan lausunnon sisältöä eri lausuntokohteissa. Valmistelun aikana tarkennetaan lain mukaisen lausuntomenettelyn asemoitumista valtion hallinnonalojen sekä virastojen ja laitosten toiminnan ja talouden suunnittelun sekä valtion kehys- ja talousarviotvalmistelun kanssa. Lisäksi valmistelun yhteydessä suunnitellaan menettelyyn liittyvät tehtävät ja roolit tasolle, joka mahdollistaa lausuntojen valmistelun laatutavoitteen mukaisesti.

Tehtäväkokonaisuus sisältää myös lausuntomenettelyn käyttöönoton aikataulun, tehtävien ja käyttöönotossa tarvittavien ohjeiden ja mallipohjien suunnittelun ja toteutuksen valmistelun. Valmistelun yhteydessä kootaan menettelyn tulevien vuosien kehityskohteet sekä toimintatavat menettelyn kehittämiseksi toiminnalle asetettujen yhteisten tavoitteiden muuttuessa.

Aikataulu: 3 – 12/2019

Tuotokset:

Tuotos	Kuvaus	Aikataulu
Lausuntomenettelyn kuvaus	Kuvaus tiedonhallintalain 9 §:ssä tarkoitetusta lausuntomenettelystä	9/2019
Lausunnon sisällön kuvaus	Lausuttavien asioiden sisällön kuvaus	9/2019
Ohjeet ja mallipohjat	Lausuntomenettelyä tukevat ohjeet ja mallipohjat	11/2019
Lausuntomenettelyn organisointi	Kuvaus lausuntomenettelyn organisoinnista valtionhallinnossa	12/2019

Valtiovarainministeriö		7 (12)
	Suunnitelma	16.4.2019

Jatkokehityskohteiden kuvaus	Lausunnotmenettelyn jatkokehityskohteiden kuvaus	12/2019
------------------------------	--	---------

3.2.2. Keskitetyn investointirahoituksen ohjausmalli

Keskitetyllä investointirahoituksen ohjausmallin valmistelun lähtökohtana käytetään edellisissä valmistelukokonaisuuksissa käynnistettyä investointien ohjaukseen liittyvää valmistelua (ks. VM/1743/00.01.02.02/2017, VM/1609/02.02.03.09/2018). Valmistelun tavoitteena on suunnitella ja kuvata malli, jonka avulla uuden hallitusohjelman ja sen toimeenpanoon mahdollisesti kerättävä digitalisaation edistämiseen tähtäävä erillisrahoitus (tai keskitetty investointimomentti) muodostetaan, jaetaan ja seurataan rahoitukselle asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Ennen hallitusohjelman antamista ja sen toimeenpanon suunnittelua, ohjausmallin valmistelussa keskitytään ohjausmallin yleisten osuukien suunnitteluun ja siihen liittyvien menettelyiden tarkentamiseen: mm. rahoituskohteiden valmistelun, rahoituksen määrän ja perusteiden muodostumisen, rahoituksen allokoinnin sekä kehittämiselle asetettujen tavoitteiden seuraamisen prosesseihin. Valmistelun yhteydessä analysoidaan aikaisemmissa ohjausmalleissa suunnitellut tai toteutetut rahoituksen myöntämistä ohjaavat kriteerit ja valmistellaan pohjamallit yleisille hallitusohjelman toimeenpanossa hyödynnettäville kriteereille (ensimmäisen vaiheen valmistelu kohdistuu muihin kuin hallitusohjelman tavoitteista ja painopisteistä muodostuviin kriteereihin). Hallitusohjelman toimeenpanosuunnitelman jälkeen ohjausmalli sovitetaan osaksi hallitusohjelman toimeenpanoa ja samassa yhteydessä tarkennetaan ohjauksessa käytettäviä kriteerejä ja menettelyjä. Ohjausmalliin tehtävissä tarkennuksissa huomioidaan myös vaiheiden 1 ja 3 tuotokset, jotta varmistetaan mallin käyttökelpoisuus osana kehittämisen hallintamallia. Tehtäväkokonaisuuden aikataulua tarkennetaan, kun hallitusohjelma on käytettävissä.

Ohjausmallilla on liittymäpinta valtion yhteisten hankesalkun uuden välineen käyttöönottoon, käyttöön ja jatkokehittämiseen.

Aikataulu: 3 – 12/2019

Tuotokset:

Tuotos	Kuvaus	Aikataulu
Ohjausmallin kuvaus	Ohjausmallin kuvaus (prosessit, vaiheet, tehtävät ja roolit)	6/2019
Ohjauskriteerien sisällön kuvaus	Kehittämiselle / investoinneille asetettuja tavoitteita tukevien ohjauskriteerien kuvaus	6/2019
Ohjausmallin käyttöönottosuunnitelma	Ohjausmallin käyttöönottosuunnitelma (yleinen taso)	6/2019
Ohjausmalli hallitusohjelman toimeenpanossa	Kuvaus ohjausmallin soveltamisesta hallitusohjelman toimeenpanossa	9/2019
Ohjausasiakirjat	Hallitusohjelman toimeenpanon edellyttämät ohjausasiakirjat	9/2019
Ohjausmallin tarkennettu kuvaus	Hallitusohjelman toimeenpanosta muodostuneet tarkennukset ohjausmalliin sekä vaiheiden 1 ja 3 tuotosten vaikutusten huomiointi.	12/2019
Jatkokehityskohteiden kuvaus	Ohjausmallin jatkokehittämiskohteiden kuvaus	12/2019

3.2.3. Kehittämisen hallintamallin soveltaminen JTS/TAE valmistelussa

Valtionhallinnon digitalisoinnin edistämistä tukevien investointien valmistelun, ohjauksen ja seurannan kehittäminen kokonaisuutena edellyttää kehittämisen hallintamallin ja julkisen talouden suunnitelman (valtionhallinnon kehys) ja talousarviovalmistelun yhteentoimivuutta. Kehittämisen hallintamallin soveltaminen mainituissa prosesseissa edellyttää oman suunnittelun niin toiminnan edellyttämien muutosten kuin käyttöönoton osalta. Valmistelulla on liittymäpinta talousarviovalmistelun kehittämiseen sekä valtion yhteisten hankesalkun uuden välineen käyttöönottoon, käyttöön ja jatkokehittämiseen. Valmistelun tuottamia lopputuloksia voidaan hyödyntää edellä mainituissa kehittämis-tehtävissä.

Ensimmäisessä vaiheessa investointien ohjausmallin soveltamisen suunnittelu julkisen talouden suunnitelman (valtiontalouden kehys) ja valtion talousarvion valmistelussa kohdistuu olemassa olevien toiminnan ja talouden suunnittelunprosessien sekä valmistelun vaiheessa 2 suunnitellun ohjausmallin liityntäpintojen analysointiin. Nykytilan kehittämistarpeiden tunnistamisen jälkeen valmistellaan ehdotus menettelystä ja toimintamallista, joilla valtion virastojen ja laitosten toiminnan ja talouden suunnittelun yhteydessä toteuttama valmistelu digitalisaatiota edistävien investointien osalta tehdään yhdenmukaisella mallilla (esim. alkaen vaiheittain JTS 2021-2024). Lisäksi valmisteluun liittyy kehys- ja talousarviovalmistelusta sekä tilinpäätöksestä ja toiminnan seurannasta annettuja määräyksien tai muun suunnittelua ohjaavan sääntelyn muutostarpeiden analysointi.

Aikataulu: 9/2019 – 3/2020

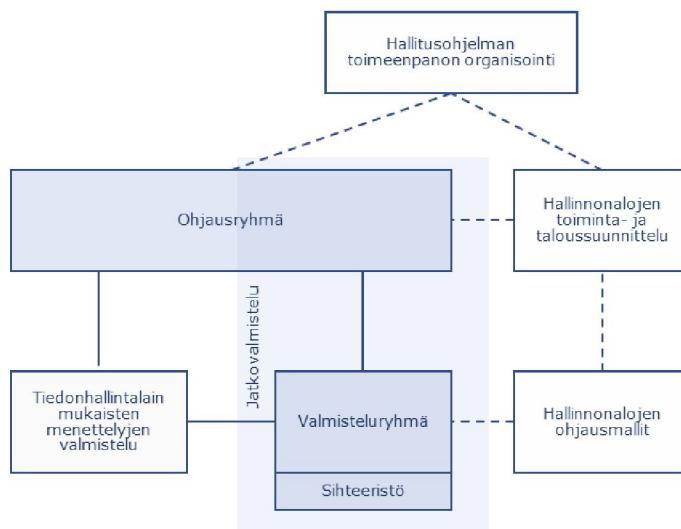
Tuotokset:

Tuotos	Kuvaus	Aikataulu
Kuvaus soveltamisesta JTS/TAE valmistelussa	Kuvaus kehittämisen hallintamallista ja sen soveltamisesta JTS/TAE valmistelussa	12/2019
Käyttöönottosuunnitelma	Kuvaus kehittämisen hallintamallin käyttöönotosta JTS/TAE valmistelussa	3/2020
Kuvaus hankesalkun hyödyntämisestä	Kuvaus hankesalkun ylläpito- ja hallintaprosesseista (nykytilan analyysi, uudet toimintamallit)	12/2019
Säännösmuutosten analyysi	Kuvaus kehittämisen hallintamallin käyttöönoton edellyttämistä säännösmuutoksista	12/2019
Ohjeet ja mallipohjat	Kehittämisen hallintamallia tukevat ohjeet ja pohjamallit	3/2020
Jatkokehityskohteiden kuvaus	Kehittämisen hallintamallin jatkokehittämiskohteiden kuvaus	3/2020

4. Organisointi ja resurssit

4.1. Ohjauksen organisointi

Investointien ohjausmallin ja lausunnotmenettelyn jatkovalmistelu organisoidaan osaksi tiedonhallintalain toimeenpanoa ohjaavaa kokonaisuutta. Valmistelun toteutusta varten kokonaisuudelle asetetaan erillinen valmisteluryhmä sekä ryhmän tehtäviä tukeva sihteeristö.

Ohjausryhmä: asettaa valmistelun tavoitteet, seurata tavoitteiden mukaisesta toteutusta sekä päättää valmistelun eri vaiheiden valmistumisesta ja vaiheiden aikaisen muutostenhallinnan vaatimista päätöksistä.

Valtiovarainministeriö		9 (12)
	Suunnitelma	16.4.2019

Valmisteluryhmä: osallistuu projektipäällikön ohjauksessa valmistelun toteutukseen sekä suorittaa ryhmälle annettavat tehtävät. Valmisteluryhmän jäsenten keskeisenä tehtävänä on kuvata ministeriön ja hallinnonalan nykyisiä kehittämisten hallintamalleja (ml. toiminnan ja talouden suunnittelu) ja niissä tunnistettuja kehittämistarpeita sekä osallistua ratkaisuehdotusten muodostamiseen. Valmisteluryhmän jäseniltä odotetaan osaamista ja kokemusta esim. tietohallintalain mukaisesta lausunnotmenettelystä, hankkeiden hallinnasta sekä toiminnan ja talouden suunnittelusta. Valmisteluryhmään voidaan kutsua tarvittaessa muita, kuin asettamisessa nimettyjä asiantuntijoita.

Sihteeristö: Sihteeristö valmistelee valmisteluryhmässä käsiteltävät esitykset mm. valmisteluryhmän jäsenten tuottamien omaa ministeriötä ja hallinnonalaan koskevien aineistojen pohjalta (esim. nykyiset ohjaus- ja kehittämismallit). Sihteeristöön voidaan kutsua tarvittaessa muita, kuin asettamisessa nimettyjä asiantuntijoita.

4.2. Resurssit

Valmisteluryhmä

Nimi	Nimike	Organisaatio	Rooli valmisteluryhmässä
N.N.		valtiovarainministeriö	puheenjohtaja
N.N.		valtioneuvoston kanslia	jäsen
N.N.		ulkoministeriö	jäsen
N.N.		oikeusministeriö	jäsen
N.N.		sisäministeriö	jäsen
N.N.		puolustusministeriö	jäsen
N.N.		valtiovarainministeriö / BO	jäsen
N.N.		valtiovarainministeriö / VKO	jäsen
N.N.		valtiovarainministeriö / KAO	jäsen
N.N.		opetus- ja kulttuuriministeriö	jäsen
N.N.		maa- ja metsätalousministeriö	jäsen
N.N.		liikenne- ja viestintäministeriö	jäsen
N.N.		työ- ja elinkeinoministeriö	jäsen
N.N.		sosiaali- ja terveysministeriö	jäsen
N.N.		ympäristöministeriö	jäsen

Sihteeristö

Nimi	Nimike	Organisaatio	Rooli sihteeristössä
Jenni Taskinen	erityisasiantuntija	valtiovarainministeriö	projektipäällikkö (pj.)
Tommi Oikarinen	tietohallintoneuvos	valtiovarainministeriö	jäsen
Sanna Vähänen	erityisasiantuntija	valtiovarainministeriö	jäsen
Lotta Sjöblom	suunnittelija	valtiovarainministeriö	jäsen
Timo Hattinen	controller	valtiovarainministeriö	jäsen
N.N.		Väestökisterikeskus	jäsen

Jatkovalmistelussa on lisäksi tarkoitus osallistaa virastoja esimerkiksi tarpeiden kartoittamisessa ja välitulosten kommentoinnissa myöhemmin täsmennettävällä tavalla. Menettelyllä on tarkoitus varmistaa, että virastonäkökulma tulee huomioiduksi erityisesti vaiheiden 1 ja 3 toteutuksessa.

Valtiovarainministeriö		10 (12)
	Suunnitelma	16.4.2019

4.3. Työmääräarvio

Investointien ohjausmallin ja tiedonhallintalain mukaisen lausuntomenettelyn jatkovalmistelu toteutetaan pääosin virkavalmisteluna valmisteluun nimettyjen resurssien toimesta.

Työmääräarvio / htp

Vaihe	Ohjaus	PP	Valmisteluryhmä	Sihteeristö	Muut	Yhteensä
0. Valmistelun organisointi ja ohjaus	5	3	10	10	2	20
1. Lausuntomenettelyn valmistelu	5	5	20	20	3	33
2. Erillisrahoitukselle toteutettavien investointien ohjaus	5	5	20	20	3	33
3. Ohjausmallin soveltaminen JTS/TAE valmistelussa	5	5	20	20	3	33
4. Valmistelun päättäminen	5	3	10	10	2	20
Yhteensä	25	20	80	80	13	138

Ohjausryhmän työmääräarvion perusteena on käytetty 5 ohjausryhmän jäsenen osallistumista 5 kertaa valmistelun aikana kokoontuvan ohjausryhmän työskentelyyn. Valmisteluryhmän työmääräarvion perusteena on käytetty 8 valmisteluryhmän jäsenen osallistumista 10 kertaa valmistelun aikana kokoontuvan valmisteluryhmän työskentelyyn. Sihteeristön työmäärän laskentaperusteena on käytetty vastaavasti 4 osallistujaa ja 20 osallistumiskertaa. Kokonaisuuden valmistelu edellyttää täysipäiväistä projektipäällikköresurssia (tehtävät sisältävät myös sisällöllistä valmistelua). Lisäksi valmistelun tukiresurssien tarpeen arvioidaan olevan 10 – 15 henkilötyöpäivää.

5. Riskienhallinta

Valmistelun riskienhallinta rakentuu kahteen tasoon:

1. Valmistelun ulkopuolisten riskienhallinta
2. Valmisteluun liittyvien riskienhallinta

Ulkopuolisten riskienhallinnan tehtävänä on seurata ja arvioida toteutukseen liittyviä valmistelun toimintaympäristöstä tunnistettuja riskejä sekä valmistelussa sovittuja toimenpiteitä, jolla ulkoisiin riskeihin pyritään vaikuttamaan.

Valmisteluun liittyvien riskienhallinnan tehtävänä on seurata ja arvioida toteutuksessa tunnistettuja riskejä ja valmistella valmistelun ohjaukselle ehdotukset riskien vaikutusten alentamiseksi tehtävistä toimenpiteistä.

Tunnistettuja riskejä seurataan ohjelman ohjausryhmässä ja ohjelman riskienhallinnan toteuttamisesta sekä hallinnan tulosten esittelystä ohjelman ohjausryhmälle vastaa projektipäällikkö.

Ohjelman ulkoiset riskit

- A. Valmistelu ei saa riittävän konkreettisia vaatimuksia tunnistetuilta sidoksilta/riippuvuuksilta

Valtiovarainministeriö		11 (12)
	Suunnitelma	16.4.2019

- B. Hallitusohjelman toimeenpanoon ei muodosteta investointiohjausmallin kautta kanavoitavaa rahoitusta
- C. Valtion yhteinen hankesalkku ei tue suunniteltua kehittämisen hallintamallia

Ohjelman toteutuksen riskit

- I. Valmistelun käynnistäminen viivästyy
- II. Valmistelun toteutuksen vaatimien resurssien hankinnan epäonnistuminen
- III. Valmistelun linjausten viivästyminen suhteessa hallitusohjelman aikatauluun
- IV. Valmistelun tavoitteet jäävät epäselväksi sidosryhmille

6. Sidokset ja riippuvuudet

Valmistelun keskeiset sidokset ja riippuvuudet sekä niiden vaikutus valmisteluun liittyviin tehtäviin:

Liittyvä tehtävä / tuotos	Vastuutaho	Liittymän / riippuvuuden vaikutus
Tiedonhallintalain tarkoittaman tiedonhallintamallin suunnittelu	VM / JulkICT	Vaatimusten esittäminen tiedonhallintamallin suunnittelusta vastaaville tahoille
Tiedonhallintalain tarkoittaman tiedonhallinnan arvioinnin suunnittelu	VM / JulkICT	Vaatimusten esittäminen tiedonhallintamallin arvioinnin suunnittelusta vastaaville tahoille
Hallinnonalojen kehittämisen ohjaus- ja hallintamallit	Ministeriöt	Hallinnonalojen ohjausmallien vaatimusten huomioiminen lausuntomenettelyn ja hallintamallien valmistelussa
Hallitusohjelman toimeenpanon suunnittelu	VNK	Hallitusohjelman toimeenpanoon liittyvien menettelyiden huomioiminen valmistelussa
Tuottavuusanalyysit	VM / VKO	Tuottavuusanalyysien tuloksena syntyvien kehitysehdotusten vaatimusten huomioiminen valmistelussa
JTS/TAE valmistelun menettelyt	VM / BO	Kehittämisen hallintamallin JTS/TAE soveltamisessa huomioitava olemassa oleva ohjeistus päivitystarpeineen
Valtion hankesalkun käyttöönotto ja kehitys	VRK	Uuden hankesalkun (ko. 6/2019) tarjoamat mahdollisuudet kehittämisen hallintamallille
Valtion kirjanpidon ja sisäisen laskennan säännöt ja ohjeet	VK	Mahdolliset kehittämistarpeet koskien määräyksiä ja ohjeita, esim. seurantakohdemalli.
...		

Valtiovarainministeriö		12 (12)
	Suunnitelma	16.4.2019

7. Viestintä

Valmistelun viestintäsuunnitelma ja –toimenpiteet suunnitellaan osana tiedonhallintalain toimeenpanon kokonaisuutta (hanketasolla).